

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-706

13.11.2015

Прем'єр-міністру України
ЯЦЕНЮКУ А.П.

Шановний Арсенію Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Силантьєва Д. О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 листопада 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

" 09 " листопада 2005 р.

Прем'єр-міністру України

Яценюку А.П.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»

*щодо недопущення завдання шкоди економіці
України та створення штучних перешкод
у діяльності підприємств авіаремонтної галузі*

Шановний Арсенію Петровичу!

Народним депутатом України, при здійсненні депутатської діяльності, було отримано інформацію стосовно ініціативи Державної служби експортного контролю України (далі – ДСЕК України) щодо внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 1807 від 20.11.2003 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення” та Постанови Кабінету Міністрів України № 86 від 28.01.2004 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання”.

Запропоновані ДСЕК України зміни в частині обов'язкового отримання висновків (дозволів) ДСЕК України при здійсненні будь-яких міжнародних передач (в тому числі, достеменно цивільного характеру) авіаційних газотурбінних двигунів Д-30КП, Д-30КП-2 суперечать міжнародним зобов'язанням України як країни-учасниці міжнародного режиму експортного контролю “Вассенаарська домовленість”, створюють штучні перешкоди для українських підприємств авіаремонтної галузі та загрожують завданням значної шкоди економіці країни.

Одними із основних принципів державної політики в галузі державного експортного контролю, які визначені у ст. 4 Закону України “Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання”, є:

- здійснення експортного контролю тільки тією мірою, що необхідна для досягнення його цілей;
- узгодження процедур і правил державного експортного контролю з міжнародними правовими нормами і практиками.

Експортний контроль здійснюється на основі контрольних списків, погоджених державами-учасниками “Вассенаарських домовленостей щодо контролю за експортом звичайних озброєнь та товарів і технологій подвійного використання” (м. Вассенаар, 01.07.1996 року) та прийнятих на їх підставі національних переліках озброєнь та товарів і технологій “подвійного

застосування". На практиці це дозволяє користуватися рівними можливостями кожному з експортерів будь-якої держави учасниці.

На виконання міжнародних зобов'язань України, що випливають з її участі у Вассенаарських домовленостях, вищезазначеними Постановами Кабінету Міністрів України затверджені порядки здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання.

Відповідно до «Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення» і «Списку товарів військового призначення, міжнародні передачі яких підлягають державному контролю», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 року № 1807 (далі – Порядок 1807) та «Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання» і «Списку товарів подвійного використання, міжнародні передачі яких підлягають державному контролю», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 року № 86 (далі – Порядок 86), міжнародні передачі авіаційних газотурбінних двигунів типу Д-30КП та Д-30КП-2 не підлягають державному експортному контролю та здійснюються без дозволу (висновку) ДСЕК України, якщо:

- двигуни сертифіковані уповноваженими органами цивільної авіації будь-якої (однієї або кількох) держави-учасниці Вассенаарських домовленостей; та

- вони призначені для невійськового пілотованого літального апарату, на який, з цим конкретним типом двигуна, будь-якою (однією або кількома) державою-учасницею міжнародного режиму експортного контролю "Вассенаарська домовленість" було видано один із перелічених нижче документів:

- 1) сертифікат типу для цивільної авіації; або
- 2) рівнозначний документ, виданий Міжнародною організацією цивільної авіації (ІКАО).

Дотримання вказаних умов є підтвердженням достеменно цивільного характеру міжнародної передачі авіаційних газотурбінних двигунів, зокрема типу Д-30КП, Д-30КП-2, в розумінні ст. 4 Вассенаарських домовленостей, і є підставою для звільнення від державного експортного контролю за їх міжнародною передачею з України до інших країн, незалежно від того, чи є вони учасниками міжнародного режиму експортного контролю "Вассенаарська домовленість".

Якщо держави-учасниці передбачають певні виключення з режиму експортного контролю, що містяться в узгоджених списках, ці виключення стосуються в рівному ступені держав, що не є учасниками Вассенаарських домовленостей, оскільки контроль за експортом саме до цих країн є основною ціллю Вассенаарських домовленостей, а саме такі виключення слід розглядати як такі, що знаходяться поза полем інтересів держав-учасниць.

Як стало відомо, ДСЕК України незаконно розширила свої повноваження та встановила додаткові та такі, що не ґрунтуються на законі, вимоги про обов'язкове отримання висновків (дозволів) ДСЕК України при здійсненні міжнародних передач авіаційних газотурбінних двигунів Д-30КП та Д-30КП-2 і направила відповідні листи-роз'яснення до державних органів України (зокрема, Лист-роз'яснення Держекспортконтролю № 2054/13-14 від 08.07.2014 року, направлений до Міністерства доходів і зборів (ДФС) України).

Наслідком такого вільного трактування нормативних актів з боку ДСЕК України стали безпідставні відмови у митному оформленні авіаційних двигунів Д-30КП, Д-30КП-2, при тому, що їх міжнародні передачі мали достеменно цивільний характер. Службою безпеки України ці міжнародні передачі незаконно зупинялись, авіаційні двигуни вилучались, а відносно підприємств, які здійснювали ці міжнародні передачі, були відкриті кримінальні провадження.

Рішеннями судів було неодноразово підтверджено незаконність дій митних органів, які відмовляли у митному оформленні авіаційних двигунів без дозволу ДСЕК України.

Оскільки рішення судів, які набули чинності, є обов'язковими для виконання, для реалізації єдиної можливості узаконення своїх протиправних дій та для уникнення від відповідальності за вже скоєні правопорушення, ДСЕК України за узгодженням з СБУ ініціювали внесення змін до вищезазначених постанов Кабінету Міністрів України, якими регулюється порядок міжнародних передач відповідних товарів.

Це неприпустимо, адже встановлює додаткові обмеження, та, по суті в порушення міжнародних зобов'язань України створює перешкоди для підприємств авіаремонтної галузі України.

У випадку прийняття Кабінетом Міністрів України пропозицій ДСЕК України та внесення змін до Порядку-1807 та Порядку-86 суб'єкти міжнародних передач зазначених типів авіаційних двигунів вимушені будуть кожного разу при кожній міжнародній передачі звертатися до ДСЕК України для отримання відповідного висновку (дозволу), або отримувати від ДСЕК висновок про те, що такий дозвіл не потрібен.

Звертаю увагу, що такий висновок (дозвіл) надається не на партію авіадвигунів відповідно до їх типу або серії, а на кожен двигун індивідуально згідно з його заводським номером.

Процедура видачі одного дозволу (висновку) за нормативними документами ДСЕК України займає не менше одного місяця. При цьому обсяг документів, які необхідно надати для отримання висновку ДСЕК України про те, що дозвіл на здійснення міжнародної передачі двигуна не потрібен, є більшим за обсяг документів, які необхідно надати для отримання самого дозволу (висновку) на його міжнародну передачу.

Авіаремонтне підприємство не може завчасно отримати дозвіл ДСЕК України, оскільки, як вже зазначалось, він є індивідуальним і видається за номером конкретного авіаційного двигуна, а завчасно знати, який саме авіаційний двигун буде об'єктом міжнародної передачі неможливо.

Суб'єктивність та непрозорість прийняття чиновниками рішень про видачу дозволів на здійснення міжнародних передач авіаційних двигунів, численні прогалини у процедурних моментах є головною причиною поширення корупції у дозвільній системі та створення штучних перепон для зовнішньоекономічної діяльності авіаремонтних підприємств. Доводиться констатувати, що корупція стала тим інструментом, який прискорює процес отримання дозволів/висновків ДСЕК України.

Практика доводить, що процедура оформлення авіаційного двигуна в ДСЕК України для його ввезення/вивезення з України займає не менше, ніж 1,5 місяця, а іноді 6-8 місяців.

Враховуючи, що російські підприємства, які є єдиними конкурентами українських авіаремонтних підприємств, поставляють аналогічні двигуни за 5-7 днів, вимога отримувати дозволи (висновки) ДСЕК України для їх міжнародних передач є прямою загрозою діяльності таких підприємств, явно спрямована на їх закриття та на підлив економіки України і втрату її авторитету на міжнародній арені.

Така діяльність ДСЕК України в галузі державного експортного контролю направлена не на забезпечення захисту інтересів національної безпеки (оскільки йдеться про міжнародні передачі явно цивільного характеру), а на створення передумов для поширення і зміцнення корупційних схем, знищення авіаремонтної галузі України та на підтримку російських авіаремонтних підприємств.

Як встановлено, авіаційні двигуни Д-30КП, Д-30КП-2 експлуатуються на сьогодні лише країнами колишнього СРСР, а також окремими країнами Африки і Азії. З цього переліку країн лише Україна та Російська Федерація є країнами-учасниками Вассенаарських домовленостей.

Отже, без дозволу ДСЕК України міжнародні передачі авіаційних двигунів зазначеного типу можна буде здійснити лише до Росії, що неможливо навіть теоретично та призведе до остаточного руйнування авіаремонтної галузі України та завдання економічної шкоди державі, яка не отримає надходжень до бюджету.

Зміни до законодавства в сфері державного експортного контролю за міжнародними передачами авіаційних газотурбінних двигунів типу Д-30КП, Д-30КП-2 запропоновані ДСЕК України в інтересах іноземних держав, насамперед Росії, та направлені на зміцнення корупційних схем всередині країни.

Як вбачається, ініціатива ДСЕК України щодо внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 1807 від 20.11.2003 року "Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення" та Постанови Кабінету Міністрів України № 86 від 28.01.2004 року "Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання" в частині вимоги обов'язкового отримання дозволів для здійснення міжнародних передач авіаційних двигунів не лише суперечать міжнародним зобов'язанням України не чинити перешкод для передач достеменно цивільного характеру, але й направлена всупереч інтересів держави та її авторитету в авіаційній галузі, наслідком чого може стати повне її руйнування.

Відповідно до ст. 15 Закону України "Про статус народного депутата України" народний депутат України має право звернутися із запитом до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

У відповідності до абз. 1 ч. 5 ст. 15 Закону України “Про статус народного депутата України” Президент України, керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, до яких звернуто запит, зобов'язані повідомити народного депутата, групу народних депутатів, комітет Верховної Ради України у письмовій формі про результати розгляду його (їх) запиту у п'ятнадцятиденний строк з дня його одержання або в інший, встановлений Верховною Радою України, строк.

Виходячи з вищенаведеного, керуючись ст.ст. 15, 17 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

1. Провести перевірку для з'ясування обставин та мети направлення Державною службою експортного контролю України пропозицій по внесенню змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 1807 від 20.11.2003 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення” та Постанови Кабінету Міністрів України № 86 від 28.01.2004 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання” в частині вимоги обов'язкового отримання дозволів (висновків) Державної служби експортного контролю України для здійснення міжнародних передач авіаційних газотурбінних двигунів Д-30КП, Д-30КП-2 в порушення міжнародних зобов'язань України не чинити перешкод для міжнародних передач достеменно цивільного характеру.

2. Не допустити внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 1807 від 20.11.2003 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення” та Постанови Кабінету Міністрів України № 86 від 28.01.2004 року “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання” в частині заборони здійснення будь-яких міжнародних передач авіаційних газотурбінних двигунів без дозволу/висновку ДСЕК України, або прийняття нової постанови Кабінету Міністрів України, які призведуть до необхідності отримання додаткових дозвільних документів Державної служби експортного контролю України, наслідком чого стане неможливість здійснення міжнародних передач авіаційних двигунів авіаремонтними підприємствами України за межі України.

Відповідь за результатами розгляду даного звернення прошу надати в установлений законодавством строк.

З повагою,

Народний депутат України

Симоненко Ф.О.

198
(№ посв. _____)